

LEERKRING G40/G4

Kerninstrumenten in Deventer

Deventer & kerninstrumenten

Wie zijn wij en onze rol

Vandaag delen onze beelden en in gesprek over

- Hoe kijken jullie naar de verbreding van RO naar een omgevingsvisie gezonde en veilige fysieke leefomgeving?
- Hoe kijken jullie naar vorm en inhoud van programma's ihkv Omgevingswet?
- Hoe begin je met beleid maken onder de Omgevingswet?

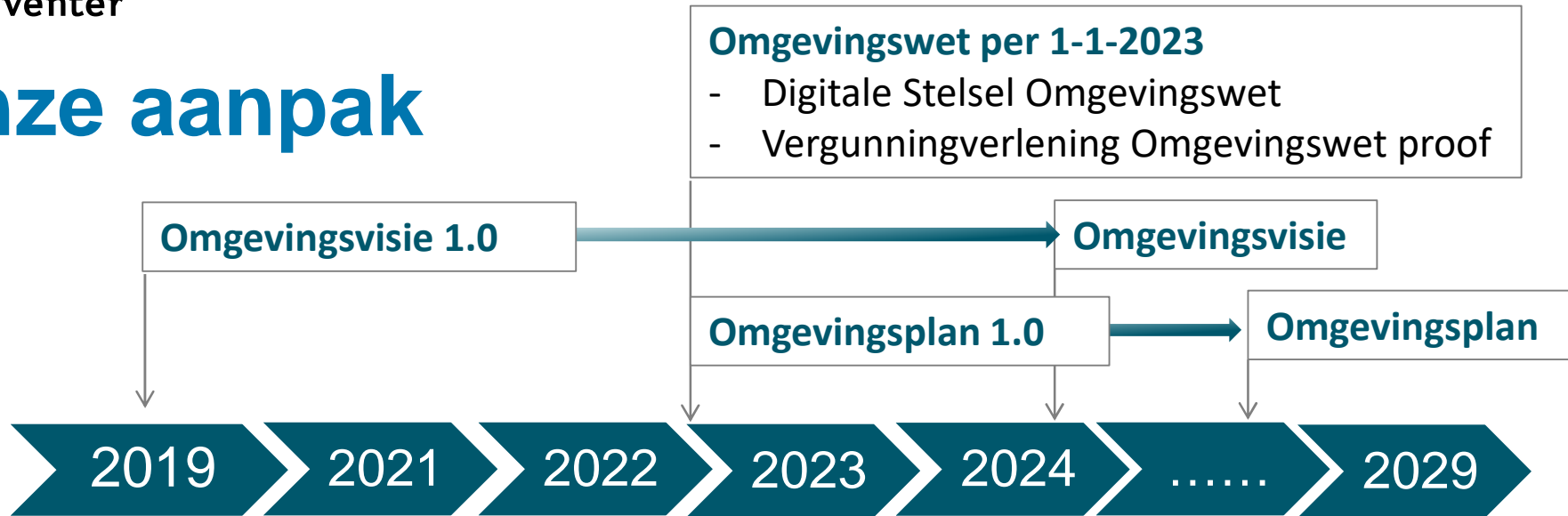
We mogen dromen

- We maken geen beleidsnota's meer
- Een visie van 30 pagina's, is dat een visie
- Als valt binnen 3 tot 12 thematische programma's
- We hebben een gemeentedekkend gebiedsprogramma
- Andere visie trajecten doen we niet meer, dus alles is omgevingsvisie
- Beleidsmakers zorgen dat de 'kringloop' gesloten wordt

**Je hoeft niet de
hele trap te zien
om de eerste tree
te nemen**

Onze aanpak

Transitie	Transformatie
<p><i>Kenmerken:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Agile werken - Kort cyclisch - Borgen in de praktijk - Klaar zijn voor de start van de wet 	<p><i>Kenmerken:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Door ontwikkelen en verbeteren - Werken volgens de essentie van Omgevingswet - Kerninstrumenten in de praktijk brengen - Blijvend aandacht voor andere manieren van werk

3 vragen om over in gesprek te gaan

- Hoe kijken jullie naar de verbreding van RO naar een omgevingsvisie gezonde en veilige fysieke leefomgeving?
- Hoe kijken jullie naar vorm en inhoud van programma's ihkv Omgevingswet?
- Hoe begin je met beleid maken onder de Omgevingswet?

Omgevingsvisie als Verbindend kader fysieke leefomgeving

Vigerend beleid
Beleid in ontwikkeling

Gebiedsprogramma's
Thematische programma's

Huidige Omgevingsvisie 2019, Huidig beleid sinds 2019, Wonen en Voorzieningen, Toekomstvisie 2040, Visie landelijk gebied, Woonzorgvisie, Vitale wijken, Gezondheidsnota, Werklocaties, Grondbeleid, Toekomstvisie Leefomgeving, Visie op Circulariteit, ...

Gebiedsprogramma's voor bijv.
Centrum, Bathmen, Keizerslanden,
Zandweerd, Bedrijventerrein, Landelijk gebied, ...

Thematische programma's voor bijv.
Gezonde leefomgeving, Werkende stad, Energietransitie,
Vitale wijken, ...

Herijken Omgevingsvisie

- Doorontwikkeling om te voldoen aan omgevingswet (**vorm**) + actualiseren op nieuwe opgaven/visie/ beleid sinds 2019 (**inhoud**)
- Status onder Omgevingswet straks: enige (voor de gemeente) bindende beleidsstuk m.b.t. activiteiten die raken aan de fysieke leefomgeving
- Eindbeeld: Dynamisch document dat geactualiseerd wordt n.a.v. strijdige initiatieven of koerswijzigingen
- Eigenaar inhoud: ieder is verantwoordelijk voor eigen beleidsveld, inclusief afweging technisch en maatschappelijk draagvlak én integraliteit van het totaal
 - → **Proces ontwerpen om dit te faciliteren**

Verwevenheid met huidige beleidstrajecten

Lopende visie- en beleidstrajecten nu:

- Wonen en Voorzieningen: tbv een gezonde arbeidsmarkt bouwen we 11.000 woningen bij
- Toekomstvisie 2040
- Visie landelijk gebied: integrale visie op energieopwek, versterken landschap & natuur, landbouwtransitie, woningbouw
- Woonzorgvisie: Hoe gaan we bouwen in aansluiting op zorg
- Wijkgerichte aanpak Vitale Wijken: integraal ontwikkelen in de wijk
- Werklocaties: welke werkruimte faciliteren we waar en welke combinaties zien we met bijvoorbeeld Wonen
- Actualiseren verbindend kader sociaal domein
- Visie op Circulariteit: hergebruik van grondstoffen, waaronder circulair bouwen
- Toekomstvisie Leefomgeving: hoe onderhouden en beheren we de openbare ruimte
- Gezondheidsnota & Aanpak Preventie
- Grondbeleid
- ...

Vastgesteld beleid sinds 2019:

- Groenbeleid, Fietsbeleid, ...

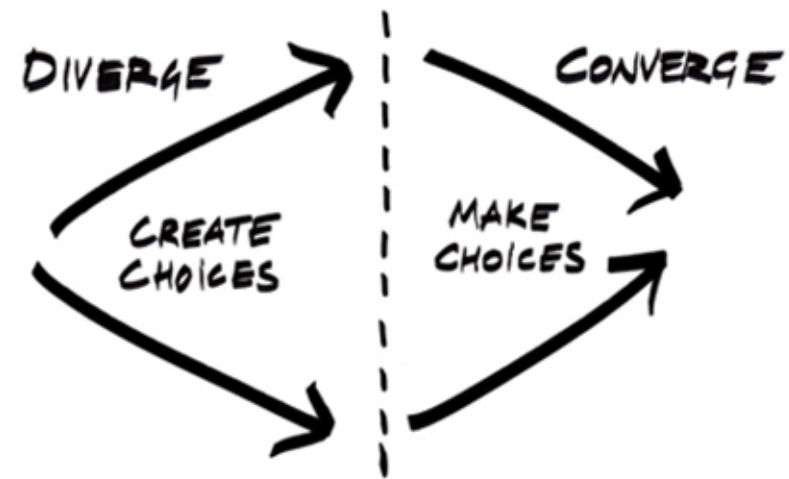
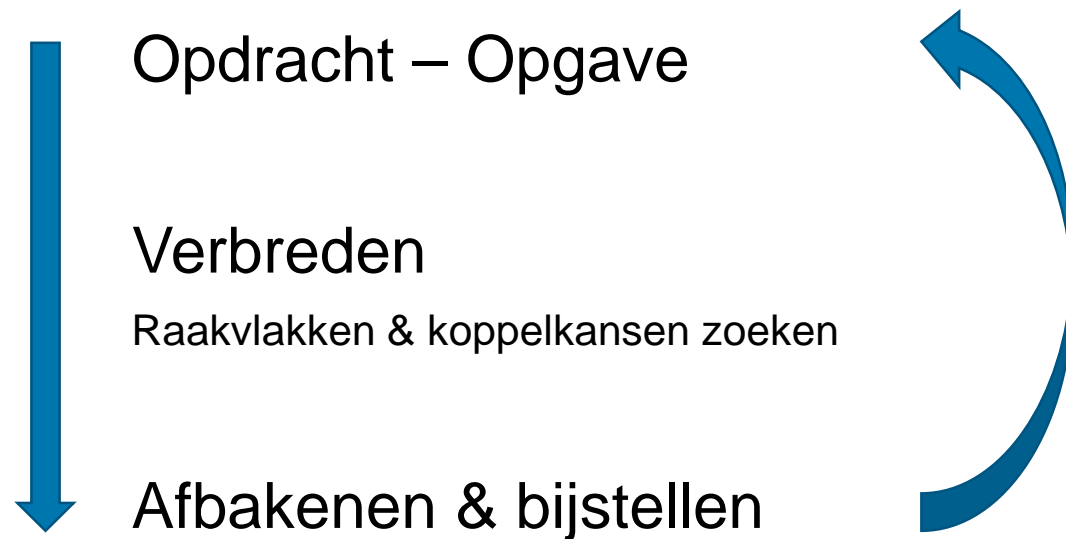
Actualisatie Omgevingsvisie – 3 scenario's

1. Visietrajecten door laten lopen, actualisatie omgevingsvisie daarna
 - huidige trajecten die al (te) ver op weg zijn, veegronde voor beleid dat is vastgesteld sinds 2019
 - quick & dirty actualisatie omgevingsvisie op basis van gelopen proces (participatie)
2. Omgevingsvisie-aanpassing laten meelopen in visietrajecten
 - vraagt wat van visietrajecten, in beginstadium en gedurende traject advies en hulp leveren vanuit kernteam
3. Omgevingsvisie is kaderstellend, visietraject begint uit dat startpunt
 - biedt de omgevingsvisie daarvoor in alle gevallen voldoende (actuele) richting?

Parallel: Omgevingsvisie ontwerpen op vorm – hoe ziet de nieuwe omgevingsvisie er uit?

- Digitale/ geografische weergave, abstractieniveau, waar geeft het antwoord op, waar geeft het opdracht toe, ...

Programma ihkv de Omgevingswet

Programma's ihkv Omgevingswet

- Werk met werk maken op beleidsniveau
- Vorm:
 - Gebiedsprogramma:
 - Coördinerend/ afstemming? Kostenverhaal? Beleidsontwikkeling? Samenwerking met partners/inwoners?
 - Thematisch programma:
 - Vanuit opgave geformuleerd (bijvoorbeeld global goals, opgaven omgevingsvisie)
 - Deventer is niet aangewezen voor verplichte programma's
- Wanneer is een programma nodig:
 - Afhankelijk van complexiteit opgaven (coördinerend)
 - Reikwijdte (geografisch en inhoudelijk) kostenverhaal (tbv van realisatie)
 - Al het beleid dat uitwerking behoeft van haakje in omgevingsvisie? (geen overig beleid meer?)
- Eigenaar: ieder is verantwoordelijk voor eigen beleidsuitvoering, inclusief afweging technisch en maatschappelijk draagvlak én integraliteit van het totaal
- Proceseigenaar/coördinator per programma: Gebiedsmanager? Gezamenlijke programmamanagers? Regiemanager?
- Proces ontwerpen voor opstellen programma's + voor actualisatie (wie neemt initiatief, wie adviseert, wie stelt wat vast)
- Pilots starten

Omgevingsplan

- Volgt uit Omgevingsvisie of Programma of Wet
- Juridisch planologische vertaling van visie en programma
- Kaart: karakteristiek + dit mag onder deze randvoorwaarden
 - Voorbeeld: “Wij willen omgevingsplanactiviteit gestuurd afwegen of een type activiteit wel of niet kan vanuit gezondheidsperspectief (visie): In programma in straal rondom school willen we dit niet meer toestaan (omgevingsprogramma gezonde leefomgeving). In omgevingsplan: regel + zone op kaart”

Hulpproducten die we (gaan) maken

- Wegwijzer kerninstrumenten
- Eerste Hulp Bij start beleidsvisietraject als die de omgevingsvisie wel eens zou kunnen raken
- A4-tje met benodigde output voor actualisatie omgevingsvisie
- Lijstje met definities van afstemmingsoverleggen die lijken op programma's
- Vertaling stukkenstroom gebiedsontwikkeling naar kerninstrumenten
- ...

Wat is mijn opgave? Waar zit ik in het proces?

Gesprek met opdrachtgever. Volg ik het privaatrechtelijke spoor of publiek. Alleen bij publiek gebruik maken van kerninstrumenten.

Kijk nog eens naar je antwoord op vraag 1: kan ik gelijk overgaan naar realisatie? Kan ik iets vastleggen via andere kanalen/ overlegstructuren, overeenkomsten, plan van aanpak?

Of is het essentieel dat B&W en/of raad iets juridisch vastlegt?

Wanneer werk je met kerninstrumenten?

Mijn opdracht is helder (stap 1) en ik weet in welke fase van het beleidsproces ik werk (stap 2). Er moet een document komen, maar wat?

Is er sprake van nieuwe visie, nieuw beleid, uitwerking beleid met nieuwe inzichten, nieuwe maatregelen, nieuwe bindende voorschriften of een vergunning?

Ja

1. Betreft het een langetermijnvisie op de noodzakelijke en gewenste ontwikkelingen van de fysieke leefomgeving in de gemeente Deventer? Zo ja – ga naar schema omgevingsvisie
2. Betreft het een pakket van beleidsvoornemen en maatregelen om omgevingswaarden of andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving te bereiken? Dit kan een sectoraal of gebiedsgericht karakter hebben. Zo ja – ga naar schema programma
3. Betreft het bindende regels over de fysieke leefomgeving? Zo ja ga naar schema omgevingsplan.
4. Betreft het een vergunning voor activiteiten met (mogelijke) gevolgen voor de fysieke leefomgeving? Zo ja ga naar schema omgevingsvergunning.

Bron: Systeem en kerninstrumenten van de omgevingswet, Oldenziel en Vos, 2018.

Nee
Waarschijnlijk kun je de informatie uit bestaande vastgestelde documenten gebruiken. Je hoeft dus niet te werken met de kerninstrumenten onder de omgevingswet. Voorbeelden hiervan zijn: Privaatrechtelijke afspraken, plan van aanpak, programmabegroting.

Wanneer actualiseer je de Omgevingsvisie?

Deventer kent 1 visie voor de fysieke leefomgeving, de omgevingsvisie. Deze visie is dan ook het startpunt van elk initiatief (privaat en/of publiek) binnen de gemeente Deventer. Het kan zijn dat ontwikkelingen/ ambities/ ontwikkelingen afwijken of aanvullend zijn op de huidige visie. Dit kan betekenen dat de visie geactualiseerd moet worden. Beantwoord hiervoor de volgende vragen:

- Betreft het een nieuwe integrale langetermijnvisie/ ambitie of ontwikkelrichting die nog niet is opgenomen in de visie?
- Is het een afwijking op de huidige visie? En zo ja, willen we deze visie vastleggen als nieuwe ambities/ visie of ontwikkelrichting omdat hier sprake is van voortschrijdend inzicht en of trendontwikkeling?

2x Nee
Actualisatie Omgevingsvisie niet noodzakelijk.

Terug naar opdracht – wat wordt er gevraagd? En/of onderzoeken of programma een optie is.

Minimaal 1x Ja = actualisatie visie
Bij 1 of meer ja antwoorden op deze vragen zal de omgevingsvisie geactualiseerd moeten worden.

Wanneer gebruik je een programma?

Wanneer een programma vanuit de gedachten Omgevingswet? Bij 2x ja-antwoorden op de vragen:

- Is het een nadere uitwerking van beleid?
- Is er sprake van een pakket maatregelen om aan een of meer doelstellingen in de fysieke leefomgeving te voldoen of doelstellingen te bereiken?

Minimaal 1x Nee
Ik werk niet met het programma van de omgevingswet.

In Deventer kiezen we voor een beperkt aantal programma's. Het komende jaar (2021/2022) bepalen we hoeveel en welke programma's dit gaan zijn.

2x Ja
Bij 2x ja bekijk ik eerst of de uitwerking een plek kan krijgen in omgevingsvisie of omgevingsplan. Vervolgens overweeg ik of het ook mogelijk is een uitvoeringsplan, plan van aanpak of project te maken. Als dit geen mogelijkheden zijn werk ik een programma uit vanuit de gedachten van de Omgevingswet. Ik maak vooraf duidelijk wat mijn afweging is om voor een programma te gaan. Dit is onderdeel van de besluitvorming om te starten met een programma

Welk soort programma gebruik ik?

Thematisch/sectoraal programma, zie sheet 13

Integraal gebiedsprogramma, zie sheet 12

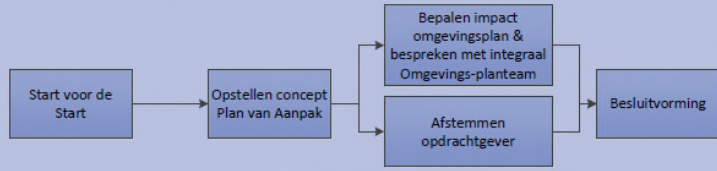
Hoofdproces beleidsontwikkeling

Afbakening

Het proces Beleidsontwikkeling is van toepassing op alle beleidswijzigingen die leiden tot een actualisatie van de Omgevingsvisie

Planfase

Functie: Hoe gaan we het doen?
Input: Definitief startdocument
Output: Definitief Plan van Aanpak

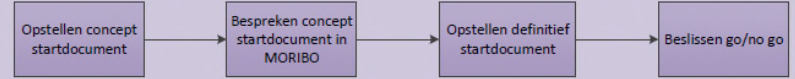

Beheersbaarheid

Initiatiefase

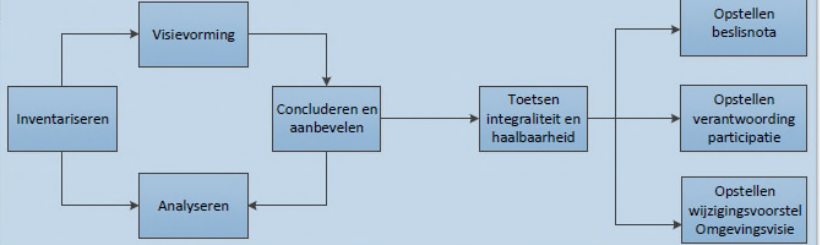
Functie: Kritische opdracht aanvaarding
Input: Interne of externe trigger
Output: Definitief startdocument
Besluit college

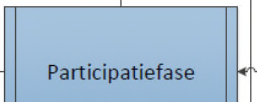
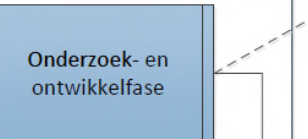
Integraliteit en samenwerking

Ontwikkeelfase

Functie: Visievorming en voorstel beleidswijziging ontwerpen
Input: Definitief Plan van Aanpak
Output: Beslisnota
Verantwoording participatie verslag
Wijzigingsvoorstel Omgevingsvisie

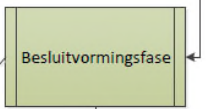
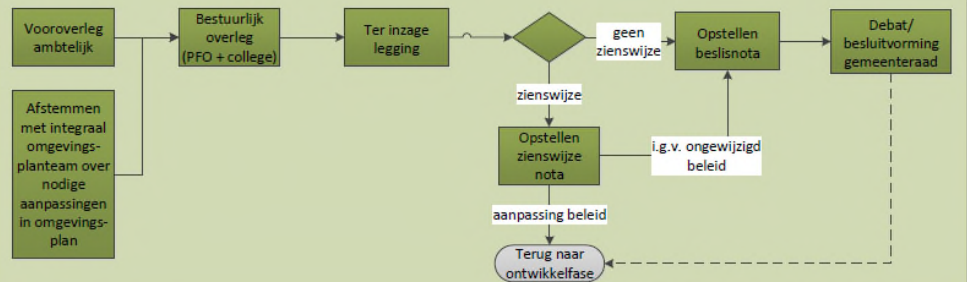
Toekomstgericht en samenwerking met ketenpartners

Transparantie en duidelijkheid

Besluitvormingsfase

Functie: Legitimeren beleid
Input: Beslisnota
Ontwerp beleidsnota
Verantwoording participatie
Output: Vastgesteld beleid

Borgingsfase

Functie: Startsein voor de uitvoering
Input: Vastgesteld beleid
Output: Publicatie
Samenhangend, gearchiveerd dossier
Overdracht uitvoering
Werkingsgebied
Geactualiseerde Omgevingvisie

Aan de slag!

Einde proces

Afdeling: Ruimte & Economie
Proceseigenaar: Godelieve Wijffels
Opgesteld door: Roland Niezink
Nadine Kuipers

Behoeften waar we aan tegemoet komen

- Een steviger verhaal
 - Parallele trajecten: Landelijk gebied, Wonen & voorzieningen, Werklocaties, Woonzorgvisie, ... → integraliteitswaarborg
 - Omgevingsvisies Rijk, Provincie, Cleantechregio, → wat zijn onze kaders + onderbouwing om waar nodig terug te duwen
 - Onderscheid en verbinding maken tussen nu (ad hoc) en (middel)lange termijn → afwegingskader voor keuzes
 - Lerend proces in integraal en dynamisch beleid maken → perspectief
- Nieuwe mogelijkheden vragen nieuwe vaardigheden
 - Weergave data en kaarten → Organisatie meenemen in wat en hoe van aanleveren data
 - Datagedreven werken → feiten vs beelden (onderbuik)
 - Digitaal werken, informatie beschikbaar → actueel houden én raadplegen (beheer)
 - Gecoördineerde participatie → in samenhang met andere trajecten
- Samen integraal verantwoordelijk voor het geheel en eigenaar van jouw beleidsveld:
 - Vorm vinden voor mate van Koersvastheid vs. Flexibel meebewegen (en koers actualiseren)
 - Samen verantwoordelijk voor integrale afweging
 - Beleidsadviseur doorloopt proces voor actualisatie kerninstrumenten met oog voor technische en maatschappelijke haalbaarheid

3 vragen om over in gesprek te gaan

- Hoe kijken jullie naar de verbreding van RO naar een omgevingsvisie gezonde en veilige fysieke leefomgeving?
- Hoe kijken jullie naar vorm en inhoud van programma's ihkv Omgevingswet?
- Hoe begin je met beleid maken onder de Omgevingswet?

LEERKRING G40/G4

**Bedankt voor jullie
aandacht!**